

De Paragraph, kunne finde de fortræffeligste Materialier til Støtte for min Mening og til at vise, hvor store Banfæligheder den i Udkastet foreslaaede Overgang maa medføre, og hvor mislig den er. Men jeg troer ikke, at man er stemt for et Forslag i denne Retning. Jeg antager, at man vil, at Hovetiet skal afløses ved Commissioner, organiserede paa den foreslaaede Maade. Under denne Forudsætning har jeg kun dette ene at bemærke, at man feiler, hvis man troer, at man kan virke Syn-derligt til Sagens hensigtsmæssigere Fremme derved, at man giver Commissionerne yderligere Instruxer om, hvorledes de skulle handle. Hvis man ikke kan have en stor Tillid til Boldgæstmandenes praktiske Kendskab til Forholdene og til deres Retfærdighed, da betyder det kun Lidet, og i de fleste Tilfælde Intet, at der er foreskrevet dem udførlige Regler for deres Beregninger. Jeg har havt ikke lidet Leilighed til at kjende disse Forhold; thi jeg har i en lang Række Aar havt Sæde i Overtiendecommissionen. Som bekendt eksisterer der for Amtstiendecommissionerne udførlige Regler og bestemte, nøiagtige Forfrister for, hvorledes de have at forholde sig ved Tiendens Beregning og Ansættelse. Men jeg kan forsikre, at, hvis Amtstiendecommissionerne i det Væsentlige kun gik efter disse Forfrister, og ikke i en meget høiere Grad støttede sig til deres praktiske Kendskab til Afskriftet og de locale Forhold, da vilde Resultatet blive meget misligt og langt usikkert, end det er. Et noget lignende Forhold er det, hvorom her handles, hvorfor jeg troer at kunne bedømme det. Jeg skal kun med et Par Ord berøre det eneste Forslag, der er fremsat til en saadan Instrux, nemlig at man skulle tage Hensyn til Priserne paa Arbeidet i et vist Antal Aar, nemlig 20, som blev foreslaaet i Landbocommissionen, eller 15, som en æret Landsstingsmand har foreslaaet. Imellem de 3 Mænd, som sidde i Commissionerne, ville Meningerne sandsynlig være forskellige om, hvad Arbeidsprisen har været i saa lang Række af Aar, og hvor er Reglen, hvorfra man skal hente Efterretning om, hvad Arbeidsprisen har været i denne Række Aar? er det ikke os Alle bekendt, at der er megen Forskiel paa Priserne paa saa

Miles Distance, og hvor meget mere maa denne da ikke være paa længere Afstande. Kommer nu hertil, at Spørgsmaalet er om Priser i en langt forsvunden Tid, saa er det dog meget lidet rimeligt, at man, naar man kommer sammen i saadanne Commissioner, kunde enes om, hvad der virkelig som Middelpriis kan antages at være betalt for de forskellige Slags Arbejder i en Række af Aar. Jeg vil ikke opholde Forsamlingen ved at føre dette videre, men jeg er overbevist om, at hvis man vil prøve, paa, at give nøiagtige Bestemmelser om, hvad man skulle tage Hensyn til ved Afgjørelsen af Sagerne, vilde man støde paa de allerførste praktiske Banfæligheder, fordi man aldeles savner bestemte Data at holde sig til. Jeg kan ikke andet end være af den Mening, at det er temmelig ligegyldigt og tillige unyttigt at tage saadanne Bestemmelser. En eneste Ting skal jeg endnu berøre, som jeg ikke har hørt meget omtale, det er det, at Comiteen har foreslaaet, at den Frist af 3 Aar, som § 4 in fine giver, skulle forandres til 2 Aar. Jeg troer, at Comiteen feiler i dette Forslag. Hvis det var foreslaaet, at der altid skulle hengaae 2 eller 3 Aar, inden Hovetiets Afsløsning kunde komme i Gang, da vilde dette vistnok være urigtigt, men naar Lovudkastet bestemmer, at Commissionen kan begrænse Tiden og udsætte Fristen indtil 3 Aar, og det altsaa er overladt til den selv at bestemme, om der er Data forhaanden, som kunne gøre det fornødent, da troer jeg, at man handler urigtigt, om man vilde forandre Bestemmelsen; thi der kan tænkes mange Forhold, som kunne gøre det meget ønskeligt, at der kunde gives en saadan Frist, hvortil Grunden kunde være, ikke alene, som der allerede er udtalt, at det kunde være fornødent at opføre Bygninger, men ogsaa den, at der kunde gives Forpagtningscontracter, som det kunde være meget ønskeligt at lade udløbe eller nærme sig deres Udløb, inden Afsløsningen træder i Kraft. Jeg vil ret gjerne ønske, at det kunde være Commissionerne overladt at tage Hensyn til saadanne tilfældige Omstændigheder, hvoraf der foruden dem, jeg har nævnt, kunde være flere, og derfor skulle jeg være af den Mening, at det var ønskeligt, om det kunde i